

تولید نفت ایران افزایش یافت

گزارش ماهانه اوپک نشان می‌دهد تولید نفت خام ایران در ماه مه به ۳.۷۹۵ میلیون بشکه در روز رسید که ۴۰۰۰ هزار بشکه در روز نسبت به ۳.۷۹۱ میلیون بشکه در روز در آوریل افزایش نشان می‌دهد. به گزارش ایسنا، و بنا به آمار سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) تولید نفت ایران در سه ماهه اول سال میلادی جاری به ۳.۷۹۶ میلیون بشکه در روز رسید که در مقایسه با ۳.۷۴۱ هزار بشکه در روز در سه ماهه چهارم سال ۲۰۱۶ به میزان ۵۵ هزار بشکه در روز افزایش داشته است. طبق آمار منابع ثانویه، تولید نفت خام اوپک در ماه مه به میزان ۳۳۶ هزار بشکه در روز نسبت به ماه آوریل رشد کرد و به ۳۲.۱۴ میلیون بشکه در روز بالغ شد.

یکشنبه ● ۲۸ خرداد ۱۳۹۶ ● شماره صد و هفت

ا ت ی v ع ه ن و

خودروسازی پیروز جذب سرمایه خارجی شد

سیدحسین سلیمی
رئیس هیئت مدیره انجمن سرمایه‌گذاری‌های مشترک ایرانی و خارجی

سرمایه‌گذاری خارجی را می‌توان یکی از میوه‌های پسابرجام دانست که حالا به‌ثمر نشسته است. میزان سرمایه‌گذاری خارجی در ایران به‌نسبت سال‌های قبل از برجام رشد قابل‌ملاحظه‌ای داشته است. اما در حالی که گمان می‌شد نفت و صنعت پتروشیمی به‌عنوان شاگرداول اقتصاد ایران بیشترین جذب سرمایه‌گذاری خارجی را به خود اختصاص دهند، تاکنون سرمایه‌ای در این بخش جذب نشده است. بی‌تردید ریشه این ناکامی رادر عاملی جز تحریم‌های اقتصادی گذشته علیه ایران نمی‌توان جستجو کرد. در حال حاضر کمتر شرکت بزرگ نفتی را می‌توان یافت که بخشی از آن متعلق به امریکایی‌ها نباشد. صنایع غذایی را از دیگر صنایع ناکام می‌توان عنوان کرد که با وجود زیرساخت‌های مناسبی که دارد در ایران نتوانست از فرصت پیش آمده بهره کافی ببرد. اما شرایط در صنایعی همچون خودروسازی متفاوت است. خودروسازان که همانند نوزادی در تمام طول سال‌های گذشته آنگونه که انتظار می‌رفت رشد نکردند و تنها به مدد حمایت‌های دولت سرپا نگه داشته شدند حالا گام‌های نخست خود را برای توسعه برداشته و توانسته‌اند قراردادهای منعقدشده را وارد فاز اجرایی کنند. سرمایه‌گذاری در این صنعت از دو جهت مهم است؛ نخست اینکه به مدد تولید محصولات جدید از خروجی از کشور کاهش یافته، دوم اینکه تمام توجیه سرپا نگه داشتن این صنعت در طول سال‌های گذشته اشتغال‌زایی بالای آن بوده است. به عبارتی بارشود سرمایه‌گذاری امید به ایجاد فرصت شغلی بیشتر در این صنعت هم افزایش می‌یابد. البته کاهش نرخ بیکاری و افزایش ایجاد اشتغال از محل سرمایه‌گذاری خارجی تنها محدود به این صنعت نیست. آن‌گونه که بررسی‌ها نشان می‌دهد هر ۲۰ تا ۳۰ هزار دلار سرمایه خارجی منجر به ایجاد شغل می‌شود. البته این رقم در صنایع کوچکی حتی به ۱۰ هزار دلار هم می‌رسد. در مقابل ممکن است در صنایع نفتی بالاتر از ۳۰ هزار دلار باشد. حال خود حساب کنید اگر ۵۰ میلیارد دلار سرمایه (داخلی و خارجی) هدف‌گذاری‌شده در برنامه ششم توسعه محقق شود چه ظرفیت فوق‌العاده‌ای می‌تواند در بازار کار ایران به وجود آید و تا چه اندازه از نرخ بیکاری ۱۲/۶ درصدی ایران بکاهد.

جذب ۵۰ میلیارد دلار سرمایه، بیکاری را نصف خواهد کرد!

محمد لاهوتی
نایب‌رئیس کنفدراسیون صادرات

اوایل دهه ۸۰ بود که سرمایه‌گذاری خارجی آغاز شد. در این دوران سرمایه‌گذاری‌های خوبی در حوزه صنایع بالادستی مانند نفت، گاز و پتروشیمی انجام شد که به‌حق نتایج خوبی هم داشت. به این صورت که صادرات غیرنفتی از ۳ میلیارد به حدود ۵۰ میلیارد دلار رسید. اما با آغاز تحریم‌های اقتصادی و قطع روابط بانکی ورق برای ایران برگشت و هرچند وقت یک‌بار خبر خروج یکی از غول‌های صنعتی دنیا به گوش رسید. اما بعد از روی کار آمدن دولت یازدهم و بعد از توافق هسته‌ای (برجام) این امید دوباره در کشور ایجاد شد که سرمایه‌گذاری خارجی با رونق مواجه شود. نکته مهم این است که آیا ما برای استفاده از فرصتی که به کشور می‌خواهد شکل بگیرد، برنامه‌ای داریم یا نه؟ در کنار سرمایه‌گذاری‌های خارجی که قرار است در کشور صورت گیرد، فرصت‌های بی‌شماری نیز هست که با توجه به منابع کشور آزاد خواهد شد. سوال اینجاست که آیا از این منابع و فرصت‌ها برای رونق تولید و خلق میلیون‌ها شغل استفاده می‌شود یا همچون سال‌های گذشته آنها صرف کالاهای وارداتی لوکس و در راستای منافع عده‌ای خاص به کار گرفته خواهند شد؟ پیش‌بینی می‌شود در صورت جذب ۵۰ میلیارد دلار سرمایه، ۱/۵ میلیون شغل در کشور ایجاد شود. برای فهم بزرگی این رقم کافی است بدانید مراجع آماری میزان بیکاری در کشور را ۳/۲ میلیون نفر اعلام می‌کنند. درواقع می‌توان ادعا کرد تحقق این وعده نرخ بیکاری در ایران را نصف خواهد کرد. البته نباید ضرورت داشتن یک استراتژی مشخص در این بخش را نادیده گرفت. در حالی که جذب سرمایه در صنایع کوچک و متوسط می‌تواند بهترین کارایی را برای اقتصاد ایران به همراه داشته باشد، توقیف چندانی در این بخش‌ها ایجاد نشده است. این در حالی است که صنایع کوچک و متوسط ۹۲ درصد کل صنایع کشور را تشکیل داده‌اند و با اشتغالی افزون‌بر یک میلیون نفر، سهم ۴۵ درصدی از کل اشتغال صنعتی کشور را به خود اختصاص داده‌اند. در این روند جهت‌گیری سیاست‌گذاری دولت می‌تواند به سمت حمایت بیشتر از صنایع کوچک و متوسط باشد. البته این مسئله به معنی حمایت بی‌چون‌وچرا از تمامی صنایع نیست، چراکه نه منابع کافی داریم و نه چنین اقدامی در دنیای رقابتی امروز معنا و مفهوم دارد. باید تلاش کرد شرایط برای صنایع کوچک اما اثرگذار با تولیدات صادرات‌اثرگرا مساعد شود تا رغبت سرمایه‌گذار برای حضور در این بخش‌ها افزایش یابد.

جهان‌آرد ریچه اقتصاد

۳.۷۹۱ میلیون بشکه در روز نسبت به ۴۰۰۰ هزار بشکه در روز در آوریل افزایش نشان می‌دهد. به گزارش ایسنا، و بنا به آمار سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) تولید نفت ایران در سه ماهه اول سال میلادی جاری به ۳.۷۹۶ میلیون بشکه در روز رسید که در مقایسه با ۳.۷۴۱ هزار بشکه در روز در سه ماهه چهارم سال ۲۰۱۶ به میزان ۵۵ هزار بشکه در روز افزایش داشته است. طبق آمار منابع ثانویه، تولید نفت خام اوپک در ماه مه به میزان ۳۳۶ هزار بشکه در روز نسبت به ماه آوریل رشد کرد و به ۳۲.۱۴ میلیون بشکه در روز بالغ شد.

پی‌م‌وامید گزارش‌های بین‌المللی از آینده اقتصاد ایران

کارآفرینی، چالش اصلی آینده‌امیدبخش

طبق گزارش بانک جهانی، تراز حساب جاری ایران در سه سال آینده در مسیر صعودی قرار می‌گیرد. تحلیلگران بر این باورند که افزایش صادرات انرژی و درآمد بخش توریسم نقش مهمی در این زمینه ایفا می‌کند.

• آزاده افتخاری •

• مترجم •

بانک جهانی در تازه‌ترین برآورد خود متوسط نرخ رشد اقتصادی ایران را، در فاصله سال‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۱۸، ۴/۵ درصد پیش‌بینی کرده است.

این بانک در گزارش خود، مربوط به مانیتور اقتصاد ایران خود می‌نویسد: «در صورتی که قراردادهای در حال مذاکره اجرایی شود و روابط بانک‌های ایران با بانک‌های بزرگ بین‌المللی برقرار شود، احتمال می‌رود در دوره‌ای میان‌مدت (۲۰۱۸-۲۰۱۷)، نقش سرمایه‌گذاری در رشد اقتصادی ایران پررنگ‌تر شود. انتظار می‌رود به دنبال افزایش ۷/۹ درصدی سرمایه‌گذاری‌ها، متوسط نرخ رشد در سال ۲۰۱۸-۲۰۱۷ به ۴/۷ درصد برسد.

از سوی دیگر احیای اعتماد و اطمینان در فضای سرمایه‌گذاری و کسب‌وکار و نرخ کاهش یافته تورم نیز موجب می‌شود متوسط نرخ رشد مصرف در سال‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۱۸ به ۲/۵ درصد برسد.»

این در حالی است که نرخ تورم برای نخستین بار از سال ۱۹۹۰ تک‌رقمی شده است و تورم قیمت مصرف‌کننده در سال گذشته میلادی ۸/۶ درصد برآورد می‌شود که در مقایسه با نرخ ۳۴/۷ درصدی سال ۲۰۱۳ افت چشمگیری داشته است. حسن روحانی در سال ۲۰۱۳ به‌عنوان رئیس‌جمهور ایران آغاز به کار کرد و توانست با به‌کارگیری سیاست‌های مالی جدی نرخ تورم را کاهش دهد، قیمت مصرف‌کننده را پایین‌تر نگه دارد و هزینه‌های واردات را کاهش دهد. چنین فضایی احتمالاً به بانک مرکزی جمهوری اسلامی امکان می‌دهد سیاست‌های پولی خود را از طریق کاهش نرخ سود با هدف کاهش نرخ بهره و تقویت رشد، تعدیل کند. البته در حال حاضر فشار مضاعفی بر روند ضد تورمی و سیاست‌های مالی و پولی سختگیرانه وارد می‌شود و توجه به تورم اهمیت زیادی دارد. از سوی دیگر انتظار می‌رود درآمدهای غیرنفتی در نتیجه احیای فعالیت‌های اقتصادی، گسترش پوشش ارزش مالیات افزوده و رفع توقیف ۳ میلیارد دلار از دارایی‌های ایران، افزایش یابد.

■ تراز مالی و حساب جاری

در بخش هزینه‌ها، تصمیم مجلس شورای اسلامی برای حذف یارانه‌های اقشار پردرآمد می‌تواند به ایجاد توازن کمک

کند. از سوی دیگر پیش‌بینی می‌شود تراز مالی به رکود مازاد ۰/۵ درصدی در سال جاری میلادی و ۱/۱ درصدی در سال جاری میلادی برسد. این رشد در میان‌مدت با در نظر گرفتن بهره‌وری بیشتر در جمع‌آوری مالیات و افزایش درآمدهای نفتی پیش‌بینی شده است.

طبق گزارش بانک جهانی، تراز حساب جاری ایران در سه سال آینده در مسیر صعودی قرار می‌گیرد. تحلیلگران بر این باورند که افزایش صادرات انرژی و درآمد بخش توریسم نقش مهمی در این زمینه ایفا می‌کند. البته در صورتی که روند جذب سرمایه‌های خارجی با موفقیت پیش نرود و پهای نفت در میان‌مدت افزایش نیابد، پیش‌بینی چشم‌انداز رشد نیز در معرض تهدید قرار خواهد گرفت.

■ نیاز به اصلاح

دستیابی به نرخ رشد ۴/۵ تا ۵ درصدی در سال با هدف دولت برای نرخ رشد ۸ درصدی به اجرای اصلاحات اقتصادی، ادغام با اقتصاد و تجارت جهانی و جذب سرمایه‌های خارجی بستگی دارد. وابستگی ایران به بخش انرژی موجب شده اقتصاد ایران در برابر افت و خیرهای بهای انرژی آسیب‌پذیر باشد.

به‌خصوص هرگونه کاهش در بهای جهانی نفت در نتیجه افزایش منابع و کاهش تقاضای جهانی به طور مستقیم تراز حساب جاری و تراز مالی ایران را تحت تاثیر قرار می‌دهد.

بانک جهانی در ادامه گزارش خود در مورد سناریوی وارد نشدن سرمایه‌های خارجی به ایران و عدم بازبرقراری روابط بانک‌های ایران با بانک‌های بزرگ بین‌المللی هشدار می‌دهد و آن را تهدیدی برای رشد می‌خواند. این بانک همچنین روند کند اصلاحات اقتصادی با متوقف شدن آن را تهدید دیگری برای رشد اقتصادی ایران می‌داند. به گفته کارشناسان بانک جهانی ناموفق بودن روند اصلاحات اقتصادی و ناتوانی در ایجاد فضای امن برای جذب سرمایه‌های خارجی هم به اعتماد سرمایه‌گذاران لطمه می‌زند هم مانع جذب سرمایه‌های خارجی در بلندمدت خواهد شد. به بیان دیگر پتانسیل فعالیت‌های سرمایه‌گذاری با اصلاحاتی حمایت می‌شود که فضای سرمایه‌گذاری شامل بازارهای تولیدی را ارتقا می‌دهد و در عین حال نقش دولت

کتینو | ۰۳

• در پیچه •
• منبع استنفورد •

چشم‌انداز اقتصاد ایران از نگاه استنفورد

گزارش جدیدی که به ابتکار دانشگاه استنفورد و با گرد هم آوردن شماری از کارشناسان برای تهیه تحلیل‌های مستقل آماری منتشر شده است، وضعیت اقتصادی کنونی ایران و چشم‌انداز آن را به تصویر کشیده است. برنامه مطالعات ایرانی دانشگاه استنفورد با نام پروژه «ایران ۲۰۴۰» در ۸ ماه گذشته سرگرم تحقیق و بررسی موضوعات اقتصادی و فنی مرتبط با توسعه درازمدت و پایدار و برآورد تعابیر احتمالی آن در چارچوب جهانی بوده است. این پروژه «ایران ۲۰۴۰» نام‌گذاری شده زیرا ماهیت آن آینده‌محور است و بر تحلیل‌های طولانی‌مدت تمرکز دارد.

یکی از بخش‌های این گزارش به صنعت نفت ایران مربوط می‌شود که دست‌کم ۳۰ درصد از درآمد دولت را تشکیل می‌دهد. تحلیلگران این گزارش بر این باورند که با توجه به کاهش ذخایر میادین نفتی ایران، چشم‌انداز کاهش قابل‌ملاحظه تولید نفت و حتی متوقف شدن آن در آینده طولانی‌مدت دور از ذهن نیست. این گزارش به چالش‌های متعدد پیش روی اقتصاد وابسته به نفت ایران در شرایط افت یا توقف تولید اشاره می‌کند. همچنین ایران مانند دیگر کشورهای جهانی تحت تاثیر تغییرات اقلیمی، تحولات عمیقی را در صنعت انرژی خود تجربه خواهد کرد. دیگر بحث‌های مربوط به برآورد دقیق منابع نفتی ایران اهمیت چندانی ندارند زیرا سیاست‌های جدید در زمینه گرمایش زمین استفاده از سوخت‌های فسیلی را به حداقل می‌رساند و شاید ایران هیچ‌گاه از تمامی ذخایر نفتی خود استفاده نکند. همچنین محققان با بررسی تولید ۹۸ میدان نفتی بزرگ در ایران و ذخایر نفتی این کشور از سال ۱۹۱۳ تاکنون دریافته‌اند که اگرچه در مجموع تولید نفت ایران در سال‌های اخیر افزایش یافته اما در چند دهه گذشته تولید میدان‌های نفتی ایران با نرخ ۶ درصد در سال در حال کاهش است. با اینکه ایران این نرخ کاهش تولید را با وارد کردن ذخایر نفتی توسعه‌نیافته جبران کرده است، تا سال ۲۰۲۵، حفظ سطح تولید و صادرات سوداورد بدون استفاده و سرمایه‌گذاری در تکنولوژی‌های جدید و استخراج نفتی بسیار دشوار خواهد بود. این در شرایطی است که به‌کارگیری فناوری‌های جدید در ایران بسیار زمان‌بر خواهد بود. به بیان دیگر، در صورتی که ایران بخواهد سطح تولید کنونی نفت را حفظ کند و به افزایش تولید در آینده بیندیشد باید از هم‌اکنون سرمایه‌گذاری در تکنولوژی‌های نفتی را آغاز کند تا ۱۰ سال دیگر بتواند به هدف خود دست یابد. بخش دیگری از گزارش استنفورد به کشاورزی در ایران مربوط می‌شود. کمبود آب، تحلیل رفتن خاک و پیامدهای تغییرات اقلیمی، تولیدات کشاورزی ایران را محدود کرده است. بازار کشاورزی ایران ۹۰ درصد نیاز داخلی و ۱۰ درصد از تولید ناخالص داخلی را تأمین می‌کند. اما جمعیت ایران رو به افزایش است و روشن نیست تا چه زمانی منابع آبی و خاکی پاسخگوی بخش کشاورزی خواهد بود. به طور متوسط در ۲۵ سال گذشته هرساله ۹۰۰ هزار نفر به جمعیت کشور اضافه شده و این جمعیت به غذا، آب و انرژی نیاز دارد. این در حالی است که شفاف عرضه و تقاضا بیشتر شده و واردات از نظر دلاری افزایش یافته است. به طوری که ۱۴ درصد از درآمد نفتی به واردات مواد غذایی اختصاص دارد. در همین حال بخش عمده‌ای از کشاورزی‌ها در ایران در زمین‌هایی انجام می‌شود که مناسب نیستند و کشت در چنین زمین‌های نامناسبی به برداشت محدود و بی‌کیفیت منجر می‌شود.

تحقیقات نشان می‌دهد در حال حاضر ۱۰ میلیون هکتار از زمین‌های باکیفیت متوسط در ایران بلااستفاده هستند. برآوردهای تیم کارشناسان استنفورد حاکی از آن است که چنانچه ایران در یک‌چهارم این زمینه‌ها کشت با آبیاری بارانی انجام دهد، تولید غلات به میزان ۰/۸ میلیون تن افزایش می‌یابد که ۵ درصد سطح تولید کنونی است.

« مطالب انتخاب شده از منابع خارجی

الزاما بیان کننده دیدگاه‌های «آئینه‌نو» نیست

